Wiadomości Uczelniane

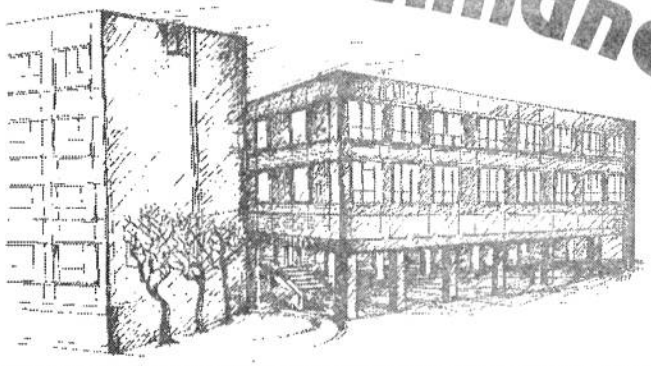

Nr 37

grudzień 1994

Wyższa Szkoła Inżynierska w Opolu

Wywiad z...

Z prof. dr. hab. inż. Ernestem Mendrelą z Katedry Automatyzacji i Diagnostyki Układów Elektromechanicznych na Wydziale Elektrotechniki i Automatyki rozmawia Krystyna Duda

o *Celem naszej rozmowy jest przybliżenie czytelnikom postaci nowej w środowisku, wiem, że pracował Pan w Politechnice Częstochowskiej, w Uniwersytecie w Sydney, czy zechciałby Pan Profesor powiedzieć coś o sobie?*

Studia odbyłem w Politechnice Śląskiej, a po stażu zawodowym w Zakładzie Produkcyjno-Remontowym Energetyki w Lublińcu, podjąłem pracę w Politechnice Wrocławskiej. Było to w roku 1968. Niewiele brakowało, a już wtedy związałbym się z Opolem i Wyższą Szkołą Inżynierską, gdyż z taką propozycją zwróciłem się do profesora **Antoniego Plamitzera**. Niestety, zespół profesor miał już skompletowany, plan zajęć ułożony i zaproponował mi powrót do tematu po upływie semestru. Tego samego dnia pojechałem więc do Wrocławia i przyjęto mnie do Instytutu Układów Elektromaszynowych kierowanego przez prof. **Andrzeja Kordeckiego**, gdzie rozpocząłem pracę jako asystent. Wtedy zacząłem intere-

ciąg dalszy na stronie 2

Z prac Senatu

Kolejne trzynaste w kadencji posiedzenie Senatu Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Opolu, odbyło się w dniu 16 listopada br., według następującego porządku obrad:

1. Sprawy osobowe.
2. Sprawy dydaktyczne
   - uchwalenie zasad rekrutacji na I rok studiów w roku akademickim 1995/96.
3. Komunikaty, zapytania i wolne wnioski.

Realizując ww. program obrad:

Senat WSI w Opolu

o zgodnie z art. 86 Ustawy, wyraził zgodę na wystąpienie JM Rektora do Ministra Edukacji Narodowej o mianowanie prof. dra hab. inż. **Ewalda Machę** na stanowisko profesora zwyczajnego w WSI w Opolu.

ciąg dalszy na stronie 7

W numerze:

★ Propozycje czytelnicze na Święta

★ Wieści z wydziałów

★ Koło Naukowe *ARAFIN*

★ Harmonogram zajęć w sekcjach sportowych

★ Kolejne Notatki Przewodniczącego Rady Głównej

★ Informacje od Dyrektora Administracyjnego

W związku z uruchomieniem sieci INTERNET i możliwością założenia własnych skrzynek poczty elektronicznej, uczelniany ośrodek ETO organizuje krótkie szkolenie z zakresu użytkowania sieci.

Wszystkich zainteresowanych prosimy o przybycie w dniu 13 stycznia 1995 r. na godz. 10.00. do gmachu głównego pok. 210 E.

sować się maszynami specjalnymi, w tym silnikami liniowymi i obrotowo-liniowymi, a co w przyszłości stać się miało moją domeną. Ta dziedzina była jeszcze nowa, wymagała opracowania teorii, skonstruowania modeli i wprowadzenia wielu nowych pojęć. Te pionierskie działania wymagały pokonania wielu różnych trudności.

Zajmując się teorią pola elektromagnetycznego i elektrodynamiką miałem okazję zetknąć się z prof. **Januszem Turowskim** z Politechniki Łódzkiej - głównym ekspertem w tej dyscyplinie. Zyskałem w jego osobie promotora mojej pracy doktorskiej, zarazem stanowił on dla mnie wzór pracownika nauki i autorytet moralny. Współpraca ta trwa do dzisiejszego dnia. Z tego okresu datuje się także moje zainteresowanie separatorami magnetycznymi do wychwytywania cząstek ferromagnetycznych z pyłów kominowych elektrowni węglowych. Praca na Politechnice Wrocławskiej ukształtowała mnie jako pracownika nauki i zasadnicze kierunki badań, którymi zajmuję się do dziś. Po kilku latach podjąłem decyzję o przeniesieniu się do Kielc na Politechnikę Świętokrzyską, a podyktowana została ona względami pozazawodowymi. W Kielcach otrzymałem obszerne mieszkanie, a w Politechnice znalazła również zatrudnienie moja żona. W nowym ośrodku, a trafiłem do Zakładu Maszyn i Napędów Elektrycznych zastałem bardzo prężny, pełen zapału i dynamizmu zespół młodych ludzi, którzy oczekiwali na kogoś kto poprowadzi ich pod względem zawodowym. Z przyjemnością podjąłem się tego i udało nam się stworzyć partnerski układ, który najlepiej sprawdza się się w pracy nauczyciela akademickiego. Byłem odpowiedzialny za realizację 5 prac doktorskich, nie będąc ich formalnym promotorem, co wynikało z litery ustawy. Wtedy, jak sądzę, w pracę naukowo-badawczą wkładałem najwięcej zapału, idei. Organizowaliśmy seminaria tematycznie daleko wykraczające poza dyscypliny, którymi zajmowaliśmy się na co dzień. Ze względu na ich nietypowość brali w nich udział również pracownicy spoza naszego zespołu. Dotyczyły np. zagadnień filozoficznych, zjawisk socjologicznych. Nawiasem mówiąc, filozofię, która pociągała mnie od młodości studiowałem przez kilka semestrów na Uniwersytecie Wrocławskim.

Pracowałem także nad własną pracą habilitacyjną i kontynuowałem badania w dziedzinach, o których wspominałem. Równolegle współpracowałem stale z przemysłem, choć wprowadzenie nowych technologii, czy rozwiązań napotykało wtedy niewyobrażalne trudności. Jednak po wstępnych badaniach prototypu separatora w elektrowni Rybnik, podjęta została decyzja o produkcji próbnej serii. Wszystko jednak zniweczyło wprowadzenie stanu wojennego. Ten smutny fakt odczułem szczególnie boleśnie. Jako przewodniczący *Solidarności* w Politechnice Świętokrzyskiej narażony byłem na różne ataki systemu, a właściwie ludzi go reprezentujących. Zostałem zawieszony w prowadzeniu zajęć ze studentami, odmawiano mi paszportu na wyjazdy zagraniczne itp.

W 1985 roku ponownie zmieniłem miejsce zamieszkania, przenieśliśmy się do Częstochowy. Po doświadczeniach stanu wojennego, nie oczekiwałem niczego dobrego w nowym miejscu pracy, czyli Politechnice, do której ze względu na fatalną opinię jaką wystawiły mi ówczesne organa nie chciano mnie właściwie przyjąć. Nagroda PAN, którą wtedy otrzymałem, jak mniemam, przeważyła i mogłem kontynuować badania i pracować na uczelni starając się nie tracić kontaktu ze swoimi poprzednimi współpracownikami, za których czułem się odpowiedzialny.

o *Kiedy zdecydował się Pan Profesor na wyjazd na uniwersytet do Sydney?*

W 1989 roku, już po przełomie, otrzymałem paszport i bez przeszkód skorzystać mogłem z oferty pracy w uniwersytecie w Sydney. Wyjechałem tam wraz z rodziną. Było to dla mnie bardzo istotne, gdyż nigdy nie zdecydowałbym się na taki wyjazd samotnie.To wynika z mojego systemu wartości.

Trzy i pół roku na australijskim uniwersytecie uważam za bardzo owocne i interesujące pod bardzo wieloma względami. Prowadziłem wykłady i ćwiczenia dla studentów, co pozwoliło mi zapoznać się z systemem nauczania, który w stosunku do naszego jest mniej steoretyzowany i bardziej ukierunkowany na przydatność w przemyśle, i w którym dużą wagę przykłada się do dydaktyki. Kontynuowałem badania naukowe. Wszyscy w rodzinie mieliśmy okazję zetknąć się z innym kręgiem kultury, obyczajów, inną religią. Opanowaliśmy dobrze język angielski oraz zwiedziliśmy sporą część kontynentu australijskiego. Wszystko to sprawiło, że pobyt w Sydney wspominamy bardzo dobrze.

Kiedy kontrakt dobiegł końca, uważałem za swój obowiązek powrót do kraju, mimo ciekawych perspektyw, które tam pozostawiłem.

o *Co sprawiło, że zdecydował się Pan Profesor na pracę w WSI w Opolu?*

Powrót do nowej rzeczywistości po prawie czteroletniej nieobecności i to w czasie, w którym tak wiele się w kraju wydarzyło nie był najlepszy. Wielu po prostu zaskoczyła moja decyzja. Nie czułem się w pełni akceptowany, dlatego postanowiłem poszukać lepszych warunków do pracy. Mogłem wrócić na Politechnikę Świętokrzyską, otrzymałem też propozycję z Politechniki Łódzkiej objęcia stanowiska prodziekana na powstającym wtedy Międzynarodowym Wydziale (The International Faculty of Engineering). W Wyższej Szkole Inżynierskiej w Opolu potrzebny był pracownik naukowy z dziedziny, którą uprawiam, dlatego zdecydowałem się rozpocząć tu pracę, jak myślę z obopólnym pożytkiem.

ciąg dalszy na stronie 3

o *Z oferty Politechniki Łódzkiej nie zrezygnował Pan całkowicie, gdyż prowadzi Pan wykłady na międzynarodowym wydziale. Czym studia w tej jednostce różnią się od innych kierunków technicznych?*

The International Faculty of Engineering zawdzięcza swoje powołanie współpracy władz Politechniki Łódzkiej, wśród nich profesorom **Janowi Krysińskiemu** i **Januszowi Turowskiemu** z przedstawicielami Electrical Engineering Department z Uniwersytetu w Sydney, a zwłaszcza prof. **Z. Pudlowskiemu**. Znaczną pomoc finansową przeznaczył na ten cel także rząd Australii.

Dzięki tym staraniom w 1993 roku 30 młodych ludzi mogło rozpocząć 4-letnie dzienne studia inżynierskie, wzorowane na systemach zachodnich (amerykański, angielski) w specjalności *elektromechanika*. Program studiów opracowany został w Australii i Polsce, zyskując akceptację Stowarzyszenia Inżynierów Australijskich. Absolwent otrzyma tytuł *bachelor*. W następnym roku akademickim uruchomiona została specjalność *management and marketing*, w planie jest jeszcze *informatyka*.

Studia te dostępne są dla absolwentów szkół średnich, posiadających oczywiście maturę, ze średnią znajomością języka angielskiego, gdyż w tym języku prowadzone są zajęcia. Połowa wykładowców pochodzi z krajów anglojęzycznych, reszta to Polacy. Studenci I roku – bo tych znam – to Polacy i to głównie z regionu najbliższego Łodzi. Na drugim roku studiują już cudzoziemcy. Wydział funkcjonuje pod patronatem MEN, a studia dla Polaków są bezpłatne, jak każde inne studia dzienne. Zajęcia prowadzone są jak – wszędzie w salach wykładowych, laboratoriach komputerowych, językowych, gdzie doskonalą swój angielski, lub np. japoński, a cudzoziemcy poznają język polski.

Co zyskują absolwenci wydziału? Przede wszystkim swobodne posługiwanie się językiem angielskim w swojej specjalności. To daje bardzo wiele możliwości w przyszłej pracy zawodowej.

o *Ma Pan Profesor na swoim koncie także szereg patentów i nowatorskich rozwiązań, nad czym pracuje Pan aktualnie?*

Przez wszystkie lata mojej pracy zawodowej starałem sie o to, aby wyniki moich badań znalazły konkretne zastosowanie w praktyce. Istotnie mam przypisanych wiele patentów, wśród nich także te, których nie mogłem zrealizować. Rozwiązania proponowane przeze mnie wzbudzały zainteresowanie, otrzymywałem różne oferty, lecz opracowania związane z seperacją nie doczekały się konkretnych zastosowań.

W dziedzinie maszyn specjalnych zająłem się silnikami o dwóch stopniach swobody mechanicznej, a konkretnie obrotowo-liniowymi z wirnikiem cylindrycznym i płaskimi typu XY. Silniki te mogą znaleźć zastosowanie w robotach, w automatach jako silniki wykonawcze. Bardzo trudne jest przekroczenie etapu badań podstawowych, po których powinien nastąpić etap wdrożenia. Pracuję aktualnie nad konstrukcją silnika tarczowego do napędu pojazdów lekkich takich jak samochód elektryczny, czy wózek inwalidzki. Wszystko to jednak jest działaniem bardzo długotrwałym.

o *Jakie plany i zamierzenia będzie Pan Profesor starał się realizować w najbliższym czasie?*

Mam nadzieję, ze uda mi się stworzyć tu zespół, choćby niewielki,który zajmowałby się zagadnieniami z zakresu projektowania maszyn specjalnych. Ponadto składam do KBN wniosek o grant na badania w dziedzinie napędu elektrycznego do pojazdów lekkich opartego na silniku tarczowym. Mogę do tego dodać jeszcze pracę nad artykułami na konferencję i do czasopism naukowych oraz opracowanie cyklu wykładów z *Podstawowych zagadnień elektrotechniki* dla naszej Uczelni i *Basic Electrical Engineering* dla Wydziału Międzynarodowego w Łodzi.

Ponadto prowadzę 3 prace doktorskie, które jak sądzę będą pomyślnie zakończone w ciągu roku lub dwóch. Pragnąłbym również uściślić współpracę Katedry z Energoserwisem w Lublińcu, z przyczyn, o których już wspomniałem.

Dziękuję za rozmowę

Z życia Uczelni

Wojewoda Opolski, Opolskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, którego przewodniczącym jest prof. **Jan Kubik** byli organizatorem spotkania z najlepszymi absolwentami uczelni opolskich w roku akademickim 1992/93 i 1993/94, które odbyło się 25 listopada w sali im. *E. Osmańczyka* Urzędu Wojewódzkiego. Z naszej Uczelni 19 młodych inżynierów wraz z dziekanami i promotorami swoich prac wzięło w nim udział.

Najlepsi absolwenci z roku akademickiego 1992/93 to:

Grzegorz Lipowski, Jacek Lisowski, Grzegorz Maciejewski, Jadwiga Świrska z Wydziału Budownictwa.

Tomasz Boczar, Mirosław Chwastyk, Mariusz Sobol z Wydziału Elektrotechniki i Automatyki.

Przemysław Bednarski, Ireneusz Hetmańczyk, Mateusz Krużel, Andrzej Serotiuk, Edward Feliks, Roland Pawliczek z Wydziału Mechanicznego.

Z roku akademickiego 1993/94

Anna Rawska z Wydziału Budownictwa.

Andrzej Dudek, Robert Hajdasz z Wydziału Elektrotechniki i Automatyki.

Robert Goncerzewicz, Grzegorz Klasen, Piotr Piaseczny z Wydziału Mechanicznego.

W uroczystości wziął również udział prorektor ds. studenckich dr **Zygmunt Kasperski**.

❄

30 listopada br. przebywał w Opolu ambasador Republiki Francji w RP Pan **Daniel Contenay**. Na program pobytu złożyły się spotkania z wojewodą opolskim i przezydentem miasta, Gość odwiedził także opolskie uczelnie: Uniwersytet Opolski oraz Wyższą Szkołę Inżynierską, gdzie po spotkaniu z Kolegium Rektorskim obejrzał laboratoria. Rozmowa dotyczyła możliwości współpracy technologicznej pomiędzy Uczelnią a stroną francuską.

W *Sali Złotej* Urzędu Wojewódzkiego została zorganizowana konferencja prasowa, która zamykała program pobytu Ambasadora w Opolu.

❄

Po raz kolejny rektor prof. **Piotr Wach** wziął udział w posiedzeniu Kolegium Rektorów Wyższych Uczelni Wrocławia, które odbyło się 6 grudnia br. w sali Senatu Akademii Medycznej.

Tematem obrad Gremium był m.in. projekt ustawy o wyższych szkołach za-

ciąg dalszy na stronie 4

wodowych zreferowany przez rektora Politechniki Wrocławskiej, prof. **Andrzeja Wiszniewskiego** oraz stanowisko wrocławskich uczelni wobec planowanych środków finansowych na naukę i szkolnictwo wyższe w projekcie budżetu państwa. Opolskie środowisko naukowe reprezentował także rektor uniwersytetu prof. **Jerzy Pośpiech**.

❄

Prof. **Jerzy Skubis** uczestniczył w zebraniu Prezydium i posiedzeniu plenarnym Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej, które odbyło się 15 grudnia w Warszawie w Gmachu Fizyki Politechniki Warszawskiej. Porządek obrad uwzględniał sprawozdanie z działalności PTETiS za rok 1994, przyjęcie nowych członków wspierających, również zagranicznych, dyskusje nad sprawozdaniami, plan pracy Towarzystwa na rok nadchodzący oraz wiele innych zagadnień związanych z pracą Towarzystwa. Warto wspomnieć, że prorektor Jerzy Skubis wchodzi w skład prezydium PTETiS-u.

❄

Doc. dr inż. **Lech Nowakowski** uczestniczył w dniach 14-16 maja w seminarium. Oto jego relacja.

Politechnika Krakowska przy współpracy Ministerstwa Edukacji Narodowej, Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego i Fundacji im. S. Batorego zorganizowała w swoim ośrodku szkoleniowym w Janowicach k/Tarnowa Ogólnopolskie Seminarium na temat *Ocena procesu dydaktycznego w wyższych szkołach technicznych*.

System oceny jakości nauczania proponowany przez RGSW przedstawił prof. dr hab. inż. **Janusz Kawecki** – Członek Prezydium RG. Oto główne tezy tego wystąpienia:

W założeniach systemu oceny przyjęto, że ocena przeprowadzana jest przez komisje i sekcje złożone z wybranych przedstawicieli uczelni. W pierwszym etapie wyłaniania zespołów oceniających rady wydziałów wybiorą przedstawicieli, którzy pracować będą w sześciu komisjach odpowiednio do grup kierunków studiów (humanistycznych, nauk przyrodniczych i matematyki, rolniczych, medycznych i wychowania fizycznego, technicznych, ekonomicznych).

Z kolei komisje powołują sekcje, z których każda odpowiadać ma jednemu kierunkowi kształcenia. Sekcje uwzględniając specyficzne wymagania odnoszące się do poszczególnych kierunków kształcenia, sprecyzują kryteria szczegółowe i podadzą je do wiadomości uczelni. Na tej podstawie w uczelniach opracowane będą raporty, które wrócą do sekcji. Tam z ko-

ciąg dalszy na stronie 5

Serwis z WB

Problemy ochrony środowiska z punktu widzenia budownictwa były tematem odbytego w Jeseniku (Czechy) w dniach 18 i 19 listopada br. konwersatorium *Budownictwo a ochrona środowiska*. W spotkaniu zorganizowanym przez Opolskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk przy współudziale Komisji Inżynierii Budowlanej przy Oddziale Polskiej Akademii Nauk w Katowicach wzięli udział pracownicy nauki z Politechniki Śląskiej w Gliwicach i z Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Opolu. Omawiano problemy wykorzystania surowców odpadowych w budownictwie, racjonalizacji zużycia energii oraz niszczącego działania wilgoci i kwaśnych deszczów na budowle.W programie znalazły się zagadnienia:

- Wykorzystanie surowców odpadowych w budownictwie - prof. dr hab. inż. **Stefania Grzeszczyk**,
- Racjonalne wykorzystanie energii w budownictwie - prof. dr hab. inż. **Jerzy Wyrwał**,
- Destrukcyjne działanie środowiska na budowle - prof. dr hab. inż. **Jan Kubik**.

❄

Prof. dr hab. inż. **Tadeusz Chmielewski** i dr inż. **Lesław Tarczyński** przebywali w dniach 24 - 26 listopada br. w Fachhochschule für Technik w Stuttgarcie. W trakcie wizyty uzgadniano z władzami tamtejszej uczelni nową wersję projektu TEMPUS na lata 1995 - 97. Dr inż. Lesław Tarczyński wygłosił referat problemowy na sympozjum *Bauphysikertreffen '94*, które poświęcone było zagadnieniom fizyki budowli.

Wiadomości z WEiA

Na Politechnice Wrocławskiej na Wydziale Mechaniczno-Energetycznym w Zakładzie Automatyzacji Procesów Energetycznych, kierowanym przez prof. **Bohdana Chorowskiego**, znajduje się supernowocześnie wyposażone laboratorium. Powstało ono w ramach programu TEMPUS – Jep 4623 – CATESGEP (Cooperation in Automation Techniques of England, Spain, Germany and Poland). Program TEMPUS należy do grupy obejmującej także programy COMET, ERASMUS i LINGWA, mających na celu podniesienie jakości studiów na uniwersytetach i uczelniach technicznych krajów Europy Środkowej. W programie CATESGEP uczestniczą zespoły z Leeds Metropolitan University, City University of London, firmy Festo (Niemcy) i z Instytutu Gamesa w Vitorii (Hiszpania). Istotna część problematyki w programie CATESGEP dotyczy zastosowań w tworzeniu układów i systemów automatyki programowalnych sterowników logicznych PLC i urządzeń pneumatycznych. Prof. **Ryszard Rojek** – szef Katedry Automatyki, Elektroniki i Informatyki poprosił o udostępnienie tego laboratorium naszym studentom. I uzyskał zgodę - od początku października studenci kierunku Elektrotechnika specjalności *Automatyka i metrologia* wykonują tam ćwiczenia w ramach przedmiotu *Automatyzacja procesów przemysłowych*. Tematyka tych zajęć obejmuje metody programowania oraz zastosowania sterowników i manipulatorów w automatyzacji procesów przemysłowych.

❄

Prof. **Zdzisław Kabza** w październiku br. uczestniczył w Warszawie w inauguracyjnym posiedzeniu sekcji *Miernictwo interdyscyplinarne* zespołu *Elektrotechniki i Energetyki* Komitetu Badań Naukowych. A następnego dnia wziął udział w zebraniu Rady Programowej Komitetu Redakcyjnego *Metrologia i systemy pomiarowe*, wydawanego przez Komitet Metrologii i Aparatury Naukowej PAN.

❄

ciąg dalszy na stronie 5

❄

Na listopadowym posiedzeniu Rady Wydziału pożegnano odchodzącego na emeryturę doc. dra inż. **Jana Kiszę**. Doc. **J. Kisza** jest absolwentem Politechniki Wrocławskiej. Jego działalność naukowo-badawcza i organizacyjna związana jest z rozwojem polskiego systemu elektroenergetycznego. Jego prace realizowane w Instytucie Automatyki Systemów Energetycznych we Wrocławiu, a następnie w Zakładach Energetycznych Okręgu Dolnośląskiego przyczyniły się do wdrożenia metodyki ekonomicznego rozdziału obciążeń między elektrownie. W Biurze Studiów i Projektów Energetycznych „Energoprojekt" w Krakowie opracował i wdrożył kilka systemów komputerowych, które wspomagały projektowanie i rozbudowę krajowego układu sieci najwyższych napięć. Równolegle pracował na Politechnice Wrocławskiej w Instytucie Automatyki Systemów Energetycznych (którego przez pewien czas był dyrektorem). Odbył staż badawczy w Manchester Institute of Science and Technology, wykładał w Garyounis University w Libii. Od 1986r. doc. **J. Kisza** pracował na naszym Wydziale.

Dziękujemy za wkład pracy w rozwój naszego Wydziału i życzymy dużo zdrowia, wielu sukcesów naukowych i szczęścia osobistego!

Na Wydziale Mechanicznym

Udział pracowników Wydziału Mechanicznego w konferencjach i innych imprezach naukowych i naukowo-technicznych:

- Dziekan WM prof. dr hab inż. **Janusz Boss** uczestniczył w *Konferencji Dziekanów Wydziałów Mechanicznych Uczelni Technicznych*, która odbyła się we Wrocławiu, 8 i 9 grudnia br.
- Prof. dr hab. inż. **Grzegorz Gasiak** i mgr inż. **Józef Grzelak** - *XVI Sympozjum Mechaniki Eksperymentalnej Ciała Stałego* w Jachrance k. Warszawy w dniach 12 – 14. 10. 1994r.
- Prof. dr hab. inż. **Józef Suchy** - II Konferencja nt. *Zjawiska powierzchniowe w procesach odlewniczych* w Kołobrzegu w dniach 13 – 14. 10. 1994r.
- Prof. dr hab. inż. **Roman Ulbrich** - Ogólnopolskie seminarium naukowe nt. *Zastosowanie matematyki w budowie maszyn*, Koszalin 19 – 20. 10. 1994r.
- Prof. dr hab. inż. **Ewald Macha**, dr inż. **Czesław Pazoła** i dr inż. **Włodzimierz Będkowski** - VI Konferencja naukowa *Sterowanie, napęd, wytrzymałość zmęczeniowa i projektowanie maszyn budowlanych* w Ryni k. Warszawy w dniach 19 – 21 października br.
- Dr inż. **Andrzej T. Knapik** - Seminarium pt. *Nowe rozwiązania w technologii oczyszczania ścieków i przeróbce osadów ściekowych* - Ustronie Śląskie 25 do 27 października.
- Dr inż. **Andrzej Nowak** - III Międzynarodowe Targi Spawalnicze *INTERWELDING '94* oraz towarzyszące im dwa seminaria nt. *Nowoczesne urządzenia do spawania łukowego i efekty ich stosowania* oraz *Korzyści i kryteria zastosowania mieszanek spawalniczych oraz drutów proszkowych*. Wszystkie te imprezy miały miejsce w Katowicach 26 i 27. 10. 1994r.
- Prof. dr hab. inż. **Bolesław Dobrowolski** i mgr inż. **Marek Krótkiewicz** - VII Konferencja Kotłowa nt. *Aktualne problemy budowy i eksploatacji kotłów*, Szczyrk, 7 – 10. 11. 1994r.
- Dr inż. **Stanisław Król** - Targi Spawalnicze, Brno, 9 – 12 listopada 1994r.
- Dr **Leopold Besztak** - *XXIII Krajowa Konferencja Badań Nieniszczących*, Szczyrk, 15 – 17 listopada 1994r.
- Dr inż. **Andrzej Namysło** - Sympozjum naukowe nt. *Zjawiska fizykochemiczne w odlewnictwie*, Zielona Góra, 17 – 18. 11. 1994r.
- Dr inż **Jerzy Jantos** i mgr inż. **Andrzej Augustynowicz** - II Sympozjum Naukowe nt. *Automatyzacja pracy silników wysokoprężnych*, Politechnika Poznańska, 12 grudnia 1994r.
- Dr inż. **Gabriel Filipczak** - seminarium naukowo-techniczne nt. *Redukcja zanieczyszczeń z przemysłowych procesów spalania*, Katowice, lei po zapoznaniu się z raportem, a także z sytuacją na miejscu (wizytacje) opracowane zostaną wnioski wskazujące na słabe i mocne punkty ocenianych. Wnioski te przekazane zostaną komisji, która określi swe stanowiska w sprawie oceny i prześle je do uczelni do wykorzystania. Opracowane wnioski będą służyły również do klasyfikacji uczelni.

Celem klasyfikacji jest najpierw przyznawanie akredytacji tzn. uprawnień do prowadzenia w uczelni danego kierunku studiów. Następnie w drugiej kolejności – przewiduje się, że wśród kierunków, które uzyskały akredytację nastapi podział na trzy kategorie A+, A oraz B. Aby uzyskać akredytację należy spełniać wszystkie warunki wymienione w kategoriach koniecznych. Uzyskanie kategorii A następuje po spełnieniu wszystkich warunków wymienionych w kryteriach podstawowych. Aby uzyskać kategorię A+ należy ponadto spełnić wszystkie warunki wymienione w kryteriach pomocniczych. Kierunek kształcenia na danej uczelni, który uzyskał akredytację, ale nie spełnił warunków odpowiadających kategorii A zostanie zakwalifikowany do kategorii B.

Kryteria konieczne

Warunki odpowiadające akredytacji:

- kwalifikacje i liczebność kadry zgodne z ustaleniami RG;
- obsada zajęć dydaktycznych zgodna z kwalifikacjami i ich faktyczna realizacja;
- poziom wyposażenia bibliotek, pracowni (laboratoriów) dydaktycznych, zbiorów naukowych oraz zaplecza dydaktycznego, sal wykładowych;
- program studiów spełniający minimum programowe.

Kryteria podstawowe

- wewnętrzna ocena jakości, w tym: ankiety, hospitacje;
- poziom programów studiów, w tym szerokość oferty programowej, zakres i poziom przedmiotów ogólnych, poziom i liczba wykładów monograficznych, poziom polecanych podręczników;
- dostępność i jakość zajęć uzupełniających (języki obce, historia sztuki dla inżynierów, poezja dla fizyków, fizyka dla poetów. . .);
- dostępność informacji na temat programów dla poszczególnych przedmiotów;
- warunki lokalowe, liczebność grup;
- egzamin wstępny lub selekcja na I rok studiów.

W przypadku studiów magisterskich dodatkowo:

- uzyskanie przez jednostkę prowadząca dany kierunek studiów co najmniej kategorii C w klasyfikacji KBN.

Kryteria pomocnicze

- poziom opanowania języków obcych przez pracowników i studentów;

ciąg dalszy na stronie 6

- dostępność studiów indywidualnych lub system kredytowy;
- udostępnienie studentom konspektów wykładów, zadań i opisów ćwiczeń;
- dostęp do informacji dydaktycznej i naukowej, w tym nakłady na sprzęt komputerowy i oprogramowanie, prenumerata czasopism i zakup książek;
- współpraca z uczelniami zagranicznymi, w tym wymiana studentów i wykładowców, międzynarodowe sympozja studenckie, konkursy;
- spełnienie warunków do akceptacji przez europejskie standardy edukacji;

W przypadku studiów magisterskich:

- uzyskanie przez jednostkę prowadzącą dany kierunek studiów co najmniej kategorii B w klasyfikacji KBN;
- wysoka aktywność naukowa zespołów studenckich.

Weryfikacji systemu oceny RG dokonała w dwóch zespołach – dla kierunku fizyka i dla kierunku lekarskiego. Ankiety zostały rozesłane do dziekanów odpowiednich wydziałów. Planuje się, że do końca grudnia 1994 roku wrócą one w formie raportów do zespołów i będą przedmiotem analizy. Na tej podstawie zespoły przedstawią swoją ocenę systemu ujętego w „Założeniach" oraz propozycji ewentualnych jego korekt.

Kryteria przyjęte przez Radę Główną ze względu na to, że muszą dotyczyć uczelni wszystkich typów mają warunki stosunkowo ogólne. W odniesieniu do uczelni technicznych muszą zostać doprecyzowane.

W założeniach przewidziano, że powinno się przeprowadzić wewnętrzną ocenę jakości kształcenia, przez co rozumie się hospitacje, ankiety studenckie itp. Odpowiednio przygotowane ankiety mogą dostarczyć wielu informacji o odbiorze zajęć przez słuchaczy, o potrzebie poprawienia formy lub innego podania treści zajęć. Już samo prowadzenie tego typu ankiet świadczy o chęci podnoszenia poziomu nauczania. Wydaje się także celowe zbieranie opinii o absolwentach w ich środowisku zawodowym.

Rada Główna stwierdziła, że nie ma instytucjonalnych uprawnień do wcielenia w życie „założeń". Przekazała opracowanie Ministerstwu Edukacji Narodowej oraz rektorom szkół wyższych z nadzieją, że „docenią ważność zagadnienia i rozpoczną działania w celu przynajmniej częściowego uruchomienia oceny jakości nauczania". RG uważa, że nawet dobrowolne wdrożenie systemu ocen w wybranych uczelniach lub na wybranych kierunkach kształcenia pozwoliłoby na zebranie niezbędnych doświadczeń przed jego powszechnym zastosowaniem. System oceny na obecnym etapie nie będzie prowadzić do przyznania odpowiednich

ciąg dalszy na stronie 7

Propozycje czytelnicze

- **Milton Friedman** *Intrygujący pieniądz*. Przekład z ang. K. Szlichciński. Łódź 1994, Wydawnictwo Łódzkie.

Milton Friedman, laureat nagrody Nobla w dziedzinie ekonomii w 1976 r. jest jednym z najwybitniejszych autorytetów z zakresu monetaryzmu.

„Intrygujący pieniądz" jest najnowszą (1992) publikacją tego znanego w świecie amerykańskiego uczonego, dziełkiem ułatwiającym zrozumienie zjawisk ekonomicznych, odsłaniającym tajemnice systemów monetarnych i ich wpływ na życie każdego człowieka. Wydawnictwo Łódzkie oferuje pierwszą polską edycję tej książki. Oto co autor pisze we wstępie: *Przez dziesiątki lat studiów nad... funkcjonowaniem pieniądza, byłem zawsze pod wrażeniem wszechobecności i nieuchronności skutków, nawet powierzchownych zmian dokonywanych w systemie instytucji monetarnych... W rozdziale III przedstawiono następstwa pozornie niewinnego pominięcia jednej z zasad prawnych emisji pieniądza, które jednak miało zasadnicze konsekwencje dla...gospodarki St. Zjednoczonych przez wiele dziesiątków lat. Od czasu kiedy prezydent R. Nixon zerwał ostatnią, wątłą nić powiązania dolara ze złotem w 1971 r.żadna ze znaczących walut... nie jest powiązana z jakimkolwiek produktem ludzkiej pracy. Każdy pieniądz jest teraz pieniądzem papierowym, opartym wyłącznie na autoryzacji i usankcjonowaniu ze strony rządu.*

❄

- **Siemiński Marek**, *Fizyka zagrożeń środowiska*, Warszawa 1994, Państwowe Wydawnictwo Naukowe.

Autor – fizyk z Uniwersytetu Warszawskiego jest autorem pionierskiego podręcznika, który w pierwszej wersji był skryptem opracowanym wspólnie z dr. Andrzejem Sagankiem, również fizykiem z Uniwersytetu Warszawskiego.

Nadmierne eksploatowanie i zatruwanie naszej planety powoduje zachwianie równowagi niezbędnej dla dalszego istnienia na niej życia biologicznego. Jest wiele procesów, które mogą okazać się groźne, np. rozpady promieniotwórcze, oddziaływanie fal elektromagnetycznych, hałas i wibracje, a w skali globalnej efekt cieplarniany i zanik warstwy ozonowej.

W książce omówione są te wszystkie zagrożenia, a także znaczenie pomiarów dla prognozowania ich ujemnych skutków dla organizmów żywych.

Książka przeznaczona jest dla nauczycieli, studentów i uczniów, którzy chcą zrozumieć naturę fizycznych zagrożeń, z którymi spotykamy się we współczesnym świecie.

❄

- *Encyklopedia surowców mineralnych*. T. 1–3. Pod red. **Andrzeja Bolewskiego**. Kraków 1993, Państwowe Wydawnictwo Naukowe.

Gospodarka surowcami mineralnymi jest rozumiana jako działanie zmierzające do efektywnego wykorzystania bogactw mineralnych znajdujących się w górnej, dostępnej do eksploatacji części skorupy ziemskiej.

Ze względu na duży udział różnych dyscyplin naukowych w rozwiązywaniu złożonych problemów gospodarki surowcami mineralnymi (geologia na etapie prognozowania i dokumentowania złóż , górnictwo – przy projektowaniu zagospodarowania górniczego i eksploatacji górniczej, inżynieria mineralna i technologia chemiczna – przy przeróbce i uszlachetnianiu kopalin oraz na etapie przetwórstwa surowców mineralnych – inżynieria procesowa specyficzna dla danych technologii), stwarza znaczne komplikacje terminologiczne. Encyklopedia surow-

ciąg dalszy na stronie 7

ców mineralnych tym problemom zapobiega. Wydawnictwo powinno być przydatne zarówno praktykom, którzy od strony gospodarczej zajmują się surowcami mineralnymi, jak i prowadzącym w tej dziedzinie badania naukowe.

❄

- **Ryszard Paczuski**, *Prawo ochrony środowiska. Stan prawny na 30 czerwca 1994 r.*, Bydgoszcz 1994, Oficyna Wydawnicza „Branta".

Praca zawiera zarys obowiązującego w Polsce prawa ochrony środowiska. Obejmuje definicje podstawowych pojęć, takich jak: „środowisko", „ochrona środowiska", „zagrożenia", charakterystykę wybranych dokumentów ONZ, które przyczyniły się zarówno do upowszechnienia idei ochrony środowiska, jak też wywarły wpływ na treść normatywną obowiązującego ustawodawstwa.

Dział drugi poświęcony jest obowiązującemu w Polsce prawu ochrony środowiska. Następne działy traktują o: racjonalnym gospodarowaniu zasobami środowiska przyrodniczego, ochronie zasobów leczniczych, ochronie obiektów przyrody prawem chronionych oraz ochronie przed nadzwyczajnymi zagrożeniami środowiska jak katastrofy, awarie i inne zdarzenia. Pisząc niniejszy podręcznik autor wykorzystał kilkudziesięcioletnie, własne doświadczenia zdobyte podczas nauczania prawnych podstaw ochrony środowiska.

❄

- Praca zbiorowa. *Marketing na przykładach*. **Przybyłowski Krzysztof** [i inni], Warszawa 1994, Państwowe Wydawnictwo Ekonomiczne.

Książka została opracowana w Polsko-Amerykańskim Centrum Zarządzania i Nauk Ekonomicznych przy Szkole Głównej Handlowej w Warszawie. Jest zbiorem przykładów ilustrujących w jaki sposób menadżerowie rozwiązują problemy marketingu w swoich przedsiębiorstwach. Większość przykładów oparta jest na doświadczeniach polskich przedsiębiorców. Część końcowa zawiera „Słowniczek pojęć" wyjaśniający terminy z zakresu omawianej dyscypliny.

Irena Bryll

- pozytywnie zaopiniował wniosek dyrektora Instytutu Zarządzania o mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego w WSI w Opolu - doc. dr hab. **Emilię Krausową**;
- pozytywnie zaopiniował wniosek dyrektora Instytutu Matematyki, Fizyki i Chemii o mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego w WSI w Opolu - prof. **Aleksandra Gaczkiewicza**;
- pozytywnie zaopiniował wniosek dyrektora Instytutu Matematyki, Fizyki i Chemii o mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego w WSI w Opolu - doc. dra **Włodzimierza Fluda**;
- zgodnie z §27 Statutu WSI w Opolu uchwalił zasady rekrutacji na I rok studiów w roku akademickim 1995/96 na wszystkie kierunki i wszystkie rodzaje studiów w WSI w Opolu;
- zgodnie z §51 Statutu WSI w Opolu ustalił, że wysokość stypendium dla asystenta-stażysty za uczestniczenie w prowadzeniu zajęć dydaktycznych oraz w pracach naukowo-badawczych od 1 października 1994r. do 31 lipca 1995r. będzie wynosiła 1 milion zł;
- pozytywnie zaopiniował zmiany w planie studiów magisterskich w roku akademickim 1994/95 na kierunku Mechanika i Budowa Maszyn, na specjalności Maszyny i Urządzenia Przemysłu Chemicznego i Spożywczego, w przedmiocie Przepływy Wielofazowe;
- jednogłośnie poparł oświadczenie Rektorów Polskich Szkół Wyższych wydane w Lublinie dnia 22. 10. 1994r. w sprawie polityki finansowej prowadzonej przez władze państwowe w stosunku do szkolnictwa wyższego i nauki.

A ponadto:

Prorektor ds. nauki

- poinformował, że Centralna Komisja ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych zatwierdziła nadanie doc. dr inż. **Jerzemu Hickiewiczowi** stopnia naukowego doktora habilitowanego;
- podał liczby profesorów zatrudnionych w poszczególnych jednostkach naukowo-dydaktycznych z podziałem na posiadających i nie posiadających tytułu naukowego oraz stopnia naukowego, a także liczbę profesorów zatrudnionych w ramach umowy o pracę, w tym emerytów. Liczba ta, jak również liczba profesorów zatrudnionych w ramach umowy o dzieło, nie będzie miała wpływu na kategorię, nie będzie też składnikiem algorytmu finansowania uczelni.

W kolejnych dniach prezentowane były dalsze problemy będące rozwinięciem zgadnień przedstawionych przez prof. Kaweckiego.

Temat wywołał żywą dyskusję, zwłaszcza interpretacja samego pojęcia „jakość kształcenia", które nie jest jednoznaczne i budzi wiele kontrowersji. Zaproponowano jako zamienne - „warunki prowadzenia procesu dydaktycznego". Przedstawione zostały także wyniki ankiet wykonanych przez studentów Akademii Ekonomicznej i Politechniki w Krakowie oraz w Akademii Górniczo-Hutniczej.

Uczestnicy seminarium zostali zapoznani z doświadczeniami wynikającymi z wprowadzenia systemu kredytowego wśród studentów Politechniki Wrocławskiej na wydziałach Chemicznym i Mechanicznym oraz na niektórych wydziałach AGH.

Spotkanie to nie było pierwszym ani ostatnim poświęconym temu tyleż interesującemu, co trudnemu problemowi. Opracowanie spójnego i w miarę obiektywnego systemu oceny warunków prowadzenia procesu dydaktycznego wymaga jeszcze wiele pracy i zapewne niejeden raz spotkają się jeszcze zainteresowani, by wspólnie nad tym problemem radzić i dyskutować.

Lech Nowakowski

❄

Janusz Wądołowski Pełnomocnik Wojewody Opolskiego ds. Organizacji **Opolskiego Kompleksu Naukowo-Produkcyjnego** zwrócił się do władz Uczelni z propozycją współpracy w tym zakresie.

Celem głównym przedsięwzięcia jest zorganizowanie zinstytucjonalizowanej współpracy opolskiej nauki i przemysłu, a wysiłki te sprzyjać mają podniesieniu innowacyjności i ożywieniu gospodarki w regionie.

Udział WSI obejmowałby w pierwszym etapie przedstawienie osób gotowych do współpracy w tematach przez siebie zaproponowanych, jak również spisu laboratoriów, które mogłyby zostać włączone, oczywiście za zgodą ich dysponentów, w to przedsięwzięcie.

Zagadnienia wchodzące w zakres działania *OKNP* dotyczą głównie ochrony środowiska, przemysłu przetwórstwa spożywczego i przemysłu metalurgicznego.

Informacje z tym związane przedstawione przez Rektora **Piotra Wacha** na ostatnim posiedzeniu Seantu zostały przyjęte z zainteresowaniem.

ciąg dalszy na stronie 9

Studia i studenci

Prezentujemy niżej harmonogram zajęć sekcji sportowych, które odbywają się zarówno w uczelnianych obiektach sportowych jak i miejskich.

- Sala gimnastyczna przy ul. Luboszyckiej
  poniedziałek:
  - 19.00 - 20.30 siatkówka KU AZS
  - 20.30 - 22.00 pracownicy
  wtorek:
  - 17.00 - 19.30 „K" AZS
  - 19.30 - 20. 30 „M"
  - 20.30 - 22.00 kulturystyka, narciarstwo
  środa:
  - 18.00 - 19.30 „K" AZS
  - 20.00 - 22.00 „M" AZS
  czwartek:
  - 18.00 - 19.30 „K" AZS
  - 19.30 - 21.00 „M" AZS kulturystyka
  piątek:
  - 17.00 - 18.30 „K" AZS
  - 18.30 - 20.00 „M" AZS
  - 20.00 - 22.00 absolwenci
- sala gimnastyczna przy ul. Katowickiej
  poniedziałek:
  - 20.30 - 22.00 tenis stołowy
  wtorek:
  - 19.00 - 20.30 „K" piłka siatkowa
  - 20.30 - 22.00 karate
  środa:
  - 18.30 - 20.30 narciarstwo
  - 20.30 - 22.00 tenis stołowy
  czwartek:
  - 18.00 - 20.30 „K" piłka siatkowa
  - 20.30 - 22.00 karate
  - 14.00 - 17.00 rehabilitacja
  piątek:
  - 20.30 - 22.00 karate, aikido
- basen w SP nr 5 sekcja pływacka:
  - poniedziałki i środy 21.30 - 22.05
- KS Gwardia
  - wtorki 21.00 - 22.30 piłka ręczna
- hala sportowa „Okrąglak" piłka nożna
  - poniedziałki i środy 20.00 - 22.00
- Sala II LO - koszykówka
  - poniedziałek - 19.30 - 21.30
  - środa - 19.00 - 21.00
- Jednostka Wojskowa przy ul. Niemodlińskiej
  - czwartek - 18.00 - 19.00 aikido
- Lodowisko:
  - poniedziałek 19.00 - 20.00
  - czwartek 21.15 - 22.00

Lodowisko dostępne dla posiadaczy legitymacji AZS, którą uzyskać można w sekretariacie Studium WFiS przy ul. Luboszyckiej 9 (koszt – 30 tys. zł.)

Jak pączkują drożdże

Nie będzie to artykuł ani o rozmnażaniu tych organizmów, ani o technologii którejś z branż przemysłu spożywczego. Chcę napisać o tym, jak rozprzestrzeniają się pewne idee, dzięki ludziom pełnym inicjatywy i wielkiej woli działania. Myślę o studentach, którzy dzielą swój czas między naukę i pracę dla innych. A wynagrodzeniem za tę pracę jest wyłącznie ich wielka osobista satysfakcja. Basię, Elę i Krzysztofa poznałam dzięki ich zaangażowaniu w czasie, gdy powstawał Klub Ekoinżyniera. Poza Kołem Naukowym Inżynierów Środowiska pracują niezależnie od siebie, ale łączy ich wspólna pasja: ekologia.

Ela Chwał postanowiła wrzesień poświęcić edukacji ekologicznej dzieci. Korzystając z wolnego od zajęć września prowadziła cykl zajęć w szkole podstawowej w Ligocie Zameckiej. Pamiętając o haśle „Myśl globalnie - działaj lokalnie" starała się przybliżyć najmłodszym problemy ekologiczne rejonu Kluczborka. Nic dziwnego, że dzieci, mając takie przygotowanie, z ochotą uczestniczyły w akcji „Sprzątanie świata", oczywiście pod przewodnictwem Eli. Podobną akcję Elżbieta zorganizowała w swoim osiedlu. Mimo że efekty tej akcji nie były wielkie, osiągnięto inny ważny cel: integrację lokalnej społeczności. „Jeśli ludzie z 80 krajów świata uczestniczą w tej akcji - mówi Ela - to znaczy, że ma ona znaczenie, choćby ze względu na możliwość podkreślenia problemów ochrony środowiska".

Krzysztof Wiśniak to chyba najpopularniejsza dzisiaj postać wśród opolskich małolatów. Wiceprezes Klubu Ekoinżyniera jest instruktorem ZHP odpowiedzialnym za akcję letnią i organizację letniego obozu. Ponieważ uważa, że kontakt z przyrodą jest człowiekowi absolutnie niezbędny do prawidłowego rozwoju postawił sobie cel maksymalnej zgodności obozowego życia z wymaganiami sozologii. Wspomnę tylko o niektórych jego inicjatywach: segregacja śmieci, obozowa oczyszczalnia ścieków, ekolabelling. A do tego zajęcia z podopiecznymi wyrabiające poczucie odpowiedzialności za stan przyrody i edukacja ekologiczna poprzez wspaniałą zabawę. Krzysiek twierdzi, że niekonwencjonalne formy nauki są najlepszą drogą do podniesienia świadomości ekologicznej społeczeństwa.

Działalność **Basi Pendyk** zasługuje na nasze największe uznanie. Basia jest instruktorem ZHP w Hufcu Strzelce Opolskie i od lat pracuje z dziećmi upośledzonymi umysłowo. Na pytanie, dlaczego właśnie z nimi, odpowiada, że te dzieci najbardziej potrzebują zainteresowania, przyjaźni i miłości. Spotykam ją z całą gromadą dzieciaków w różnym wieku w Turawie. Są tam osoby wyglądające na dorosłych, ale wszyscy mają mentalność 4 – 7-latków. W swojej trudnej pracy Barbara uczy swoich podopiecznych nawiązywania kontaktu z przyrodą. Zajęcia przyrodnicze są bardzo ważne dla rozwoju dzieci upośledzonych, wyciszają je i pozwalają zrozumieć otoczenie. W ciągu roku akademickiego Basia bardzo często odwiedza swoje dzieci w domu opieki w Leśnicy. One na nią czekają i byłyby bardzo rozczarowane gdyby się nie pojawiła. Marzeniem Basi są studia na psychologii po ukończeniu inżynierii środowiska.

Eli, Krzysiowi i Basi zadaję pytanie: Dlaczego to wszystko robicie? Odpowiadają zgodnie, że postępują zgodnie z własnymi przekonaniami. Rozumiem i nie pytam o nic więcej. Postanawiam o nich napisać do Wiadomości Uczelnianych. Oni sami nigdy by tego nie zrobili. Są na to zbyt skromni.

Krystyna Słodczyk

❄

10 listopada, na walnym zebraniu Klubu Ekoinżyniera wybrano nowe szefostwo tego koła naukowego. Prezesem został ponownie Grzegorz Kucharz z III r. mechaniki, wiceprezesem Krzysztof Wiśniak z II r. inżynierii środowiska, a sekretarzem Violetta Kloc, również z II r. IŚ. Rzecznikiem prasowym w dalszym ciągu jest Ela Berbecka z II IŚ. Wybrano także Komisję Rewizyjną w składzie: Ela Głodek - szefowa z II IŚ i dwóch członków w osobach: Ireneusza Francika i Jarosława Trembacza (obaj z III r. mechaniki). Opiekunem naukowym pozostaje pani dr Krystyna Słodczyk.

Koło Naukowe ARAFIN

W dniach 9 – 11 grudnia odbyło się sympozjum naukowe na temat: *Metody osiągania sukcesu przez firmy*. Organizatorami sympozjum byli studenci II i III roku *Zarządzania & Marketingu* zrzeszeni w Kole Naukowym *ARAFIN* działającym przy Instytucie Zarządzania. Sympozjum miało miejsce w ośrodku WOM w Niwkach pod Opolem.

W piątek po zakwaterowaniu i kolacji nastąpiła prezentacja koła **ARAFIN**, którą przedstawił **Marek Wróbel** (skarbnik koła), oraz prezentacja działającego także na WSI *KLUBU EKO-INŻYNIER*, którą przedstawiła zaproszona na sympozjum przedstawicielka Klubu studentka II roku Inżynierii Środowiska **Ewa Głodek**. W prezentacji tej uczestniczyli zaproszeni goście: Dziekan IZ prof. **Rudolf Kośmider**, doc. **Henryk Lewandowski**, dr **Krzysztof Malik**.

Po części oficjalnej nastąpiła część nieoficjalna: party i zabawy integracyjne, które doskonale poprowadził **Piotr Bębenek**. Wszyscy dobrze się bawili, a zwłaszcza dziewczyny, które zabawiał niestrudzony doc. Lewandowski. Burze śmiechu, które co chwilę wybuchały, zagłuszały wszystko. Już w ciągu pierwszego dnia wytworzyła się doskonała atmosfera, która była obecna we wszystkim co działo się podczas sympozjum.

Obecność Pana Dziekana **Rudolfa Kośmidra** dała okazję do wielu ciekawych rozmów i dyskusji, a uczestnicy sympozjum otrzymali wiele wyczerpujących odpowiedzi na nurtujące ich pytania. Pan Profesor obiecał również pomoc w dalszej działalności naszego Koła za co chcieliśmy w tym miejscu serdecznie podziękować.

Następnego dnia ruszyliśmy ostro do pracy.

Zaczęła **Anita Bem** wykładem pt. *Firmy, które osiągnęły sukces*. Po „coffee break" zostały przedstawione *Holding* przez **Damiana Szamperę**, *Franchising* przez **Katarzynę Barczyk**, *Sponsoring* przez **Krzysztofa Knopa** oraz *Controling* przez doc. **H. Lewandowskiego**. Przed kolacją **Tomasz Dziuk** poprowadził trening na temat kreatywności. Ta forma zajęć dająca uczestnikom możliwość puszczenia wodzy fantazji i zmuszająca ich do wysilenia szarych komórek przypadła wszystkim do gustu. Wieczorem i nocą odbywały się zajęcia zabawowo-integracyjne oraz party, którym jak poprzedniego dnia zajmował się **Jacek Płaczek**. W sobotę naszym gościem był Pan rektor **Zygmunt Kasperski**.

Niedzielny program naukowy należał do **Haliny Bieniek**, która przedstawiła film video *Savoir vivre*, a następnie zreferowała *Cechy dobrego menedżera*.

Całe przedsięwzięcie doszło do skutku dzięki dużej pomocy naszych sponsorów, którym serdecznie dziękujemy i liczymy na ich dalszą, owocną współpracę.

Było to nasze pierwsze sympozjum, którego się trochę obawialiśmy. Jak się okazało zupełnie niepotrzebnie.

Sekretarz Koła
Jacek Płaczek

działem na posiadających i nie posiadających tytuł naukowy oraz pracujących na I i II etacie;

- zakomunikował, że Uczelnia otrzymała projekt ustawy o wyższych szkołach zawodowych, który znajduje się do wglądu w Dziale Nauki;
- poinformował, że 4 listopada br w MEN został formalnie złożony wniosek, wraz ze wspólną preambułą o przekształcenie czterech wyższych szkół inżynierskich w Koszalinie, w Opolu, w Radomiu i w Zielonej Górze - w politechniki;
- powiadomił, że 15 września br na posiedzeniu Prezydium Rady Głównej i Szkolnictwa Wyższego prof. **J. Turowski** przedstawił stan prac w Sekcji Technicznej RG nad przygotowaniem projektu kryteriów dotyczących powołania nowych uczelni (przemianowania uczelni istniejącej) typu „politechnika". Zakończenie ww. prac przewidziano na II połowę br., a jej wyniki zostaną przedstawione Prezydium i RG. Prorektor poinformował, że protokoły i uchwały z posiedzeń RGiSzW znajdują się do wglądu w Rektoracie Uczelni;

- zapoznał Senat:
  - z Oświadczeniem rektorów polskich szkół wyższych wydanym w Lublinie 22.10.br. w sprawie polityki finansowej władz państwowych w dziedzinie szkolnictwa wyższego i nauki,
  - ze Stanowiskiem Senatu Politechniki Wrocławskiej z dnia

ciąg dalszy na stronie 10

27. 10. br w sprawie pogłębiającego się kryzysu finansowego w szkolnictwie wyższym
- z Uchwałą Senatu Politechniki Częstochowskiej z dnia 26.10.br w sprawie poparcia Oświadczenia rektorów polskich szkół wyższych z dnia 22.10. 1994r
- z pismem rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego w sprawie podjęcia solidarnego działania w celu zmiany polityki finansowej prowadzonej przez władze państwowe w stosunku do szkolnictwa wyższego i nauki
- z apelem NSZZ „Solidarność" i ZNP do Senatu naszej Uczelni o zajęcie stanowiska wobec toczącej się dyskusji nad finansowaniem szkolnictwa wyższego i bardzo niskich wynagrodzeń nauczycieli akademickich.

Prorektor ds. studenckich

- przedstawił informację dotyczącą proponowanych zmian w podziale dotacji i limitów na działalność dydaktyczną w 1995r.;
- zapoznał Senat z wynikami kontroli zajęć dydaktycznych przeprowadzonej w dniu 8 listopada 1994r.

Dyrektor Administracyjny

- złożył podziękowania władzom dziekańskim i pracownikom Wydziału Budownictwa za nieodpłatne opracowanie ekspertyz na rzecz Uczelni;
- zakomunikował i umotywował potrzebę założenia przez pracowników zatrudnionych w WSI w Opolu rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych tzw. „kont osobistych";
- poinformował, że 15 października w Fundacji Polsko-Niemieckiej został złożony wniosek o dotację na budowę Centrum Akademickiego - „Łącznik".

Urszula Mazur

NOTATKI Przewodniczacego Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego Nr 7

Szanowni Państwo!

Skończyły się (niestety!) wakacje, rozpoczął się nowy rok akademicki 1994/95, wracamy zatem do codzienności i pracy.

Rada Główna wznowiła powakacyjną działalność już we wrześniu. Prezydium RG odbyło 15 września posiedzenie w rozszerzonym składzie, na którym należało ustosunkować się do spraw, jakie napłynęły w okresie ponad dwumiesięcznej przerwy. Działajac z upoważnienia plenum RG z dnia 30 czerwca br, Prezydium RG zaopiniowało projekty dwóch ustaw: ustawy o Polskiej Akademii Nauk i ustawy o kształtowaniu środków na wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej; w obu przypadkach – negatywnie.

Szczególnie poważne zastrzeżenia wzbudziły proponowane przez Rząd zasady wynagradzania pracowników sfery budżetowej. Odejście od zasady waloryzacji przeciętnych wynagrodzeń „budżetówki" w powiązaniu ze wzrostem wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw grozi zamrożeniem wysokości realnych płac, zwłaszcza pracowników oświaty i szkolnictwa wyższego, stanowiących – obok służby zdrowia – najniżej wynagradzaną część sfery budżetowej. Proponowany sposób określania średniego wynagrodzenia „budżetówki" w okresie najbliższych trzech lat, w połączeniu z odrębnymi zasadami kształtowania płac niektórych grup pracowników budżetowych, a także utrzymanie zasady limitowania wynagrodzeń w szkolnictwie wyższym – to nic innego, jak utrwalanie stanu dotychczasowego rażąco niskich uposażeń w oświacie i szkolnictwie wyższym. Rodzi się pełne goryczy pytanie: dokąd zmierza polityka Państwa wobec systemu edukacji i jak się mają proponowane rozwiązania do postulowanego przez „strategię dla Polski" inwestowania w „kapitał ludzki".

A teraz o innej sprawie, tym razem bardziej optymistycznie. Rada Główna na posiedzeniu 21 kwietnia 1994 r. negatywnie zaopiniowała projekt zarządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie ustanowienia nagród Prezesa Rady Ministrów za wyróżniające się rozprawy doktorskie i habilitacyjne oraz działalność naukową. Projekt wyraźnie dyskryminował szkolnictwo wyższe pozostawiając niemal w całości w gestii Polskiej Akademii Nauk procedurę opiniowania kandydatur i przedstawiania ich Premierowi. Mimo naszych zastrzeżeń, wspomniane zarządzenie Prezesa Rady Ministrów ukazało się 17 czerwca br. w niezmienionym kształcie (*Monitor Polski Nr 34, poz. 202*). Wywołało to bardzo negatywna reakcję Prezydium RG w dniu 15 września br, czego wyrazem był mój list do Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 września. Okazało się jednak, że nie jest tak źle. Z datą 8 września br. ukazało się zarządzenie nr 26 Prezesa Rady Ministrów zmieniające poprzednie zarządzenie z 17 czerwca i uwzględniające praktycznie wszystkie nasze postulaty zgłoszone w opinii z 21 kwietnia. Odnotowuję ten fakt z satysfakcją, czemu dałem również wyraz w kolejnym liście do Ministra A. Łuczaka.

W dniach 26-28 września odbyło się w Warszawie spotkanie konsultacyjne nt. „Ocena założeń systemu oceny jakości nauczania w szkołach wyższych". W spotkaniu wzięli udział

ciąg dalszy na stronie 11

eksperci Rady Europy, wielu przedstawicieli uczelni (w tym niepaństwowych) oraz delegacja Rady Głównej. Spotkanie było poświęcone ocenie proponowanych przez RG zasad wprowadzania na naszych uczelniach systemu oceny jakości nauczania. Poza interesującą (chwilami) wymianą poglądów spotkanie nie wniosło, moim zdaniem, nowych elementów do sprawy.

Z początkiem października, jak co roku, odbyły się we wszystkich uczelniach inauguracje nowego roku akademickiego. Pragnę tą drogą podziękować Ich Magnificencjom Rektorom za bardzo wiele pełnych sympatii zaproszeń. Staraliśmy się (mam na myśli członków Prezydium RG) uczestniczyć, w miarę możności, w tych uroczystych dla uczelni chwilach dostrzegajac w tym przejaw jakże pożądanej więzi Rady Głównej ze środowiskiem akademickim.

W dniach 6-7 października odbyło się wyjazdowe posiedzenie Sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Postępu Technicznego, na którym Radę Główną reprezentowali prof. **A. Pelczar** i prof. **A. Morawiecki**. Dzień wcześniej (5. X.) w posiedzeniu Prezydium PAN uczestniczyła prof: **M. J. Radomska**; zaś w posiedzeniu Konferencji Rektorów Uczelni Niepaństwowych wzięła udział dr **A. Jankowska**. W dniu 10 października odbyło się spotkanie z przedstawicielami Prezydium Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność", w którym – oprócz mnie – wzięli udział: prof. **M. J. Radomska**, prof. **B. Szczygieł** i dr **A. Jankowska**.

Pierwsze po wakacjach plenarne posiedzenie Rady Głównej odbyło się 13 października i było poprzedzone (jak zawsze) posiedzeniem Prezydium RG. Głównym punktem obrad było zaopiniowanie czterech projektów ustaw.

Powróciła sprawa włączenia Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Słupsku do Uniwersytetu Gdańskiego. Rada Główna już dwukrotnie omawiała ten problem, opiniując pozytywnie (z pewnymi warunkami) w dniu 30 czerwca br. poprzednią wersję ustawy o włączeniu WSP w Słupsku do UG. Po zapoznaniu się z najnowszymi materiałami na ten temat (projekt programu naprawczego WSP w Słupsku na lata 1994–1996 z sierpnia br. oraz list Towarzystwa Środkowopomorskiego do Ministra A. Łuczaka z września br.) RG ponownie zaopiniowała pozytywnie zmieniony przez MEN projekt ustawy o włączeniu WSP w Słupsku do UG. Jednocześnie Rada Główna postanowiła wystąpić do Ministra Edukacji Narodowej z apelem aby zechciał podjąć wszelkie niezbędne kroki zmierzające do wyjaśnienia społeczności akademickiej Słupska celowości zamierzonych zmian. Chodzi bowieni o to, aby nawet w pełni uzasadnione decyzje nie były wprowadzane w życie wbrew opinii znaczacej części środowiska.

Trzy pozostałe projekty ustaw dotyczyły zmian w ustawach dotychczasowych: a) o uprawnieniach do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego; b) regulujących zasady opodatkowania (o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz od osób prawnych); c) o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym. We wszystkich trzech przypadkach zgłosiliśmy zastrzeżenia do niektórych zamierzonych regulacji i przedstawiliśmy propozycje poprawek zmierzających do właściwego, naszym zdaniem, zabezpieczenia potrzeb i interesów szkolnictwa wyższego i jego pracowników.

Wiele czasu zajęła nam nie pozbawiona kontrowersji dyskusja nad projektem stanowiska RG w sprawie kształcenia i dokształcania nauczycieli. Temat ten, kilkakrotnie już dyskutowany na posiedzeniach plenarnych i posiedzeniach Prezydium, uważamy za bardzo ważny, o zasadniczym znaczeniu dla perspektyw reformy i unowocześnienia całego systemu edukacji. Mimo, że stanowisko uchwaliliśmy (niejednomyślnie), mam wrażenie, że nie w pełni potrafiliśmy stanąć na wysokości zadania.

W sprawach uczelni niepaństwowych - rozpatrywaliśmy siedem zażaleń dotyczących negatywnych opinii RG o wnioskach w sprawie utworzenia uczelni niepaństowych, podtrzymując w pełni naszą poprzednią opinię. Z nowych wniosków rozpatrywaliśmy tylko jeden, dotyczący utworzenia Polsko-Japońskiej Wyższej Szkoły Technik Komputerowych w Warszawie, opiniując go bez zastrzeżeń pozytywnie. W odniesieniu do pozostałych wniosków brak było jeszcze kompletu opinii naszych sekcji i wnioski te będą rozpatrywane na następnym posiedzeniu RG (1 grudnia br.).

Spośród wniosków o przyznanie uprawnień do nadawania stopni naukowych trzy wnioski uzyskały opinię pozytywną, w czterech przypadkach RG nie znalazła podstaw do pozytywnej konkluzji.

Tyle spraw najważniejszych. Do usłyszenia w grudniu.

Jerzy Osiowski

Przewodniczący Rady Głównej

Dyrektor Administracyjny informuje

Zakończona została kontrola sanitarna Uczelni przeprowadzona przez terenową stację SANEPID-u, której wyniki obligują władze do konkretnych działań. Co do czystości pomieszczeń, SANEPID nie wniósł żadnych zastrzeżeń, kontrola ujawniła natomiast fakt niewykonania badań okresowych przez część pracowników.

W oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej (z dnia 10 XII 1974 z późniejszymi uzupełnieniami) Rektor **Piotr Wach** w piśmie z dnia 22 kwietnia br. adresowanym do kierowników jednostek przypomniał o obowiązku wykonania badań okresowych w terminie do dnia 30 września przez wszystkich pracowników.

Władze Uczelni żywią nadzieję, że wszyscy których to dotyczy w najbliższym czasie uzupełnią zaległości w tym zakresie.

❄

Na przełomie grudnia i stycznia zakończone zostaną prace związane z przyłączem sieci centralnego ogrzewania prowadzone w budynku Wydziału Budownictwa przy ul. Katowickiej. Tym sposobem zniknie z mapy miasta kolejna tego typu kotłownia, co najkorzystniej odbije się na środowisku. Będzie to zarazem najnowocześniejszy węzeł cieplny na Uczelni.

Dzięki inicjatywie dziekana Wydziału Budownictwa udało się Dyrektorowi uzyskać na ten cel dotację w kwocie 250 mln. zł z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu. Wartość tej inwestycji realizowanej w latach 1993 do 1995 ocenić można na ok. 1 mld zł. Przyłączenie budynku przy ul. Katowickiej do miejskiej sieci spowoduje oszczędność trzech etatów.

Efektem działań oszczędnościowych polegających na nieprzyjmowaniu nowych pracowników w miejsce odchodzących na emerytury lub renty jest zmiejszenie o 6 etatów administracyjnych i o 5 - pracowników obsługi. Zakres czynności przejmują pozostali pracownicy uzyskując za to wymierną korzyść finansową. Ten kierunek polityki będzie nadal utrzymywany.

❄

Powołany został zespół gospodarczy stolarzy, który poza godzinami pracy wykonywać będzie dla jednostek Uczelni różne wzory mebli biurowych. Zamówienia kierownicy jednostek składać mogą w Dziale Technicznym u inż. **Zdzisława Kmiecia**, a ich realizacja przebiegać będzie w miarę przyznanych środków na ten cel.

❄

Zakończony został kolejny etap komputeryzacji administracji uczelnianej. Wszyskie ważne stanowiska doposażone zostały w komputery, zwłaszcza dobrze przesdtawia się to w działach: kształcenia, kwesturze i kadr. Cały proces zrealizowany został przy ścisłej współpracy z osrodkiem ETO i początkowe obawy ustąpiły wobec ewidentnych usprawnień wynikających z korzystania z nowoczesnego sprzętu.

❄

Coraz więcej pracowników zakłada konta oszczędnościowo rozliczeniowe, do czego nadal zachęcają władze Uczelni.

❄

Jak informowaliśmy w poprzednim numerze, w związku z koniecznością odstąpienia od indywidualnych odpisów na fundusz socjalny pojawiło się kilka propozycji tzw. akcji socjalnej. Jedną z nich jest możliwość zorganizowania kolonii letnich dla dzieci pracowników. Aby jednak przystąpić do jej relizacji musimy poznać ewentualną liczbę zainteresowanych tą sprawą. Dlatego prosimy pracowników o zgłaszanie dzieci chętnych do skorzystania z kolonii, w Dziale Kadr i Spraw Socjalnych pok. 208 A., z roczników od 1987 do 1979.

Szczegóły podane zostaną po wstępnym rozeznaniu zainteresowania tą propozycją.

❄

W Dziale Kadr i Spraw Socjalnych pok. 208 A są do nabycia bilety (w cenie 70 tys.zł - po dwa dla pracownika) na *Bal w Savoyu*. Przedstawienie daje **Operetka Śląska** w Teatrze im. J. Kochanowskiego w dniu 29 stycznia 1995 o godz. 18.00.

❄

Wpływy uzyskane od PZU za ubezpieczenia studentów przekazane zostaną do kasy samorządu studenckiego z przeznaczeniem ich wydatkowania na działalnośc klubów studenckich i przyszłorocznych Piastonaliów.

❄

Grudniowy serwis informacyjny w tej rubryce kończą serdeczne życzenia zdrowia i pomyślności z okazji zbliżających się Świąt i Nowego Roku, jakie do wszystkich pracowników kieruje dyrektor **Wiesław Henzler**.

WIADOMOŚCI UCZELNIANE – Nt 37 – Grudzień 1994
Redakcja: **Krystyna Duda, Andrzej Michniewicz**
Współpracują: z WEiA - **Jadwiga Krych**, z WM - **Marek Bratek**, z WB - **Andrzej Słodziński**
Grafik: **Elżbieta Ciechocińska** Korekta: **Małgorzata Kalinowska**
Skład komputerowy TEX + PostScript : **Marcin Kamiński**
Adres Redakcji: ul. St. Mikołajczyka 5, pokój 222a w skrzydle B, telefon 55-60-41 wew. 284
Pow. w DW WSI, zam. 67/94, nakład 650 egz. Dofinansowane przez KBN